

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/118/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713208993
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5713208993.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľiek: v rade 1/ Z. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. L., Z., P. XXX/X, v rade 2/ PhDr. Z. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. L., Z., P. XXX/X, navrhovateľky 1/, 2/ právne zastúpené JUDr. Gabrielou Kľačanovou, advokátkou, so sídlom v N., A. R. XX, proti odporcovi: Ing. X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., X., J. XXXX/X, v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 8C/141/2013-46 zo dňa 11.09.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd určil, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 09.01.2013 uzatvorená medzi navrhovateľkami v rade 1/ a 2/ ako záložcami a odporcom ako záložným veriteľom ohľadne zriadenia záložného práva na nehnuteľnostiach evidovaných Katastrálnym úradom v Žiline, Správa katastra Turčianske Teplice na LV č. XXX, k. ú. Z., obec Turčianske Teplice, a to na pozemok KN parcelné číslo 169 o výmere 608 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemok KNC, parcelné číslo 170/1 o výmere 886 m², druh pozemku záhrady, pozemok KNC, parcelné číslo 170/2 o výmere 26 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, rodinný dom číslo súpisné XXX, postavenom na parcele KNC č. 169, je neplatná. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľkám v rade 1/ a 2/ trovy konania vo výške 326,60 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet JUDr. Gabriely Kľačanovej, advokátky.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľka v rade 1/ a odporca uzatvorili dňa 09.01.2013 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej odporca ako veriteľ poskytol navrhovateľke v rade 1/ ako dlžníčke 15.000,- eur pôžičku s termínom splatenia do 09.07.2013 a v článku IV. bod 3. sa zmluvné strany dohodli, že záväzok dlžníka bude zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam, zapísaným v Katastri nehnuteľností, Správa katastra Turčianske Teplice na LV XXX, a to pozemok parcelné číslo 169 o výmere 608 m², zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcelné číslo 170/1 o výmere 886 m² záhrady a pozemok parcelné číslo 170/2 o výmere 26 m², zastavané plochy a nádvoria a rodinný dom číslo súpisné XXX, postavenom na parcele č. 169. V zmysle článku IV. predmetnej zmluvy o pôžičke bola spísaná aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, a to dňa 09.01.2013 týkajúca sa predmetných nehnuteľností, pričom účastníkmi tejto zmluvy na strane záložcov boli navrhovateľka v rade 1/ a 2/ ako spoluvlastníčky týchto nehnuteľností a odporca ako záložný veriteľ. Záložné právo vzniká na základe písomnej zmluvy (§ 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka), a preto aj splnomocnenie zastúpenia na základe plnomocenstva je potrebné urobiť v písomnej forme (§ 31 ods.4 Občianskeho zákonníka). Z pripojeného spisu Katastrálneho úradu v Žiline, Správa katastra Turčianske Teplice súd zistil, že plná moc navrhovateľky v rade 2/ zo dňa 04.01.2012, ktorou splnomocnila navrhovateľku v rade 1/ k podpisu kúpno-predajných nájomných a záložných zmlúv, je pripojená vo fotokópii s tým, že podpis navrhovateľky v rade 2/ je overený notárom JUDr. Zdeňkom Ryšánkom, notárom v Brne dňa 30.01.2012 s pripojenou fotokópiou občianskeho

preukazu splnomocnenkyne. Notár JUDr. Zdeňek Ryšánek však vo svojom písomnom stanovisku po predložení overovacej doložky jednoznačne potvrdil, že overovacia doložka na overenie podpisu navrhovateľky v rade 2/ na splnomocnení nebola vyhotovená jeho kanceláriou a taktiež aj na základe potvrdenia o odcudzení občianskeho preukazu vydaného Okresným riaditeľstvom PZ Bratislava 1 zo dňa 21.10.2010 mal súd preukázané, že navrhovateľka v rade 2/ v čase podpísania tohto splnomocnenia nemala občiansky preukaz, ktorý je pripojený vo fotokópii v tejto overovacej doložke. Na základe týchto skutočností mal súd preukázané, že navrhovateľka v rade 2/ neudelila navrhovateľke v rade 1/ riadne splnomocnenie na podpísanie zmluvy o zriadení záložného práva v zmysle § 31 ods. 4 Občianskeho zákonníka, teda nespĺnomocnila ju k podpisu zmluvy o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam a takýto právny úkon je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Súd zároveň poukazuje aj na začaté trestné stíhanie Okresným riaditeľstvom PZ v Martine vo veci pokračujúceho prečinu podvodu, falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a prečinu sprenevery v súvislosti s povolením vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania a na základe takto vykonaného dokazovania súd určil, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 09.01.2003 uzatvorená medzi navrhovateľkami v rade 1/a 2/ a odporcom o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, evidovaným v Katastri nehnuteľností, Správa katastra Turčianske Teplice LV XXX, k. ú. Z. je neplatná.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľkám ako plne úspešným účastníčkam konania trovy konania. Trovy konania navrhovateľiek predstavujú zaplatený súdny poplatok vo výške 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej pomoci po 30,04 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu, pojednávanie 11.09.2013 x 2 osoby), 3-krát režijný paušál po 7,81 eur x 2 osoby, t. j. celkovo trovy právneho zastúpenia 227,10 eur. Trovy právneho zastúpenia boli priznané v súlade s ust. § 13a ods. 1 písm. a), c), d), § 13 ods. 2 v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Celkovo trovy konania navrhovateľiek predstavujú 326,60 eur a odporca je podľa § 149 O. s. p. povinný tieto trovy zaplatiť na účet advokáta.

V zákonnej lehote podal odvolanie voči rozsudku odporca. Poukázal na ust. § 41 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že akceptuje neplatnosť splnomocnenia, potom je však zmluva o zriadení záložného práva neplatná, ale len v časti, ktorá sa týka vlastníctva navrhovateľky v 2/ rade. Napriek uvedenému však on nemá záujem na platnosti zmluvy, o čom svedčí aj fakt, že na príslušný kataster zaslal potvrdenie o zániku záväzku ohľadne záložného práva zriadeného pod sp. zn. V 7/2013. V súčasnosti na nehnuteľnostiach, ktoré boli predmetom záložného práva, neviazne záložné právo v prospech odporcu. Ďalej poukazuje na ust. § 80 písm. c) O. s. p. Má za to, že navrhovateľky v 1/ a v 2/ rade nemajú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, návrh procesne neobstojí. Vzhľadom ku skutočnosti, že na predmetných nehnuteľnostiach neviazne záložné právo zriadené sp. zn. V 7/2013 a opätovný vklad zmluvy o zriadení záložného práva nie je možný, nakoľko, ako odporca vyhlásil, že tento záväzok zanikol, právne postavenie účastníkov sa týmto rozsudkom nemení. Možno konštatovať, že súd vec nesprávne právne posúdil, a to tak po stránke hmotného, ako aj procesného práva. Žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a návrh navrhovateľiek v 1/ a v 2/ rade zamietol, prípadne alternatívne, aby rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Navrhovateľky 1/, 2/ sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Rozsudok okresného súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolanie odporcu je dôvodné.

V zmysle ust. § 80 písm. c) O. s. p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že podmienkou pre úspešnosť návrhu o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je z procesnoprávneho hľadiska podmienené tým, že navrhovateľ na určení preukáže naliehavý právny záujem. Súd skôr, ako pristúpi k hmotnoprávnemu posúdeniu sporu, musí vyriešiť otázku existencie naliehavého právneho záujmu. Bez jej vyriešenia možno hmotnoprávne posúdenie veci považovať za predčasné.

Pre existenciu naliehavého právneho záujmu je nevyhnutné, aby rozhodnutie súdu bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie navrhovateľa. Pokiaľ súdne rozhodnutie priamo či nepriamo pozitívne či negatívne žiadnym spôsobom neovplyvní právne postavenie navrhovateľa, nemôže byť v takomto prípade daný naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Naliehavý právny záujem tu musí byť nielen v čase podania žaloby, ale ku dňu vydania súdneho rozhodnutia (§ 154 ods. 1 O. s. p.).

Hoci zo strany navrhovateľiek 1/, 2/ bol naliehavý právny záujem tvrdený, okresný súd opomenul naliehavý právny záujem vyhodnotiť. Bez vyhodnotenia naliehavého právneho záujmu je neprípustné, aby súd prikročil k hmotnoprávnemu posúdeniu veci a takéto posúdenie je predčasné.

Z hľadiska vyriešenia naliehavého právneho záujmu je potrebné, aby súd vyhodnotil skutkové a právne aspekty veci. Keďže v danom prípade ide o vecné právo (záložné právo), je nevyhnutné, aby sa okresný súd oboznámil s aktuálnym stavom na liste vlastníctva č. XXX vydaného Okresným úradom Turčianske Teplice pre obec Turčianske Teplice, katastrálne územie Z., čo okresný súd v priebehu celého vedeného konania neurobil.

Okresný súd nezistil skutkový stav veci dostatočne na to, aby mohol byť vyhodnotený naliehavý právny záujem navrhovateľiek 1/, 2/ na požadovanom určení. Z uvedených dôvodov krajský súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku s tým, že povinnosťou okresného súdu bude vyhodnotiť naliehavý právny záujem navrhovateľiek 1/, 2/ na požadovanom určení. Až v prípade, že okresný súd dôjde k záveru, že je splnená procesnoprávna podmienka podania určovacej žaloby (naliehavý právny záujem), môže pristúpiť k hmotnoprávnemu riešeniu veci.

Z hľadiska hospodárnosti konania odvolací súd uvádza, že z hľadiska prípadnej neplatnosti záložnej zmluvy je relevantná odvolacia námietka odporcu, ktorý poukazuje na ust. § 41 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na tvrdený dôvod neplatnosti právneho úkonu, ktorým navrhovateľky 1/, 2/ skutkovo vymedzili uplatnený nárok a tým určili predmet konania, bude musieť okresný súd vyhodnotiť, či neplatnosť plnomocenstva spôsobilá absolútnu neplatnosť zmluvy ako takej, alebo iba čiastočnú neplatnosť právneho úkonu so zachovaním nedotknutej časti zmluvy.

Povinnosťou okresného súdu bude tiež posúdiť uzatvorenú zmluvu o pôžičke medzi navrhovateľkou v 1/ rade a odporcom zo dňa 09.01.2013 z hľadiska, či ide o spotrebiteľský právny vzťah, ak áno, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobili absolútnu neplatnosť tejto zmluvy alebo neprijateľných zmluvných podmienok. Toto vyhodnotenie je dôležité z hľadiska charakteru uzatvorenej záložnej zmluvy, ktorá je zmluvou zabezpečovacou - akcesorickou a jej platnosť je viazaná na platnosť hlavnej - zabezpečovanej zmluvy (zmluvy o pôžičke).

V ďalšom konaní okresný súd rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.